ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ สถิติวิเคราะห์การใช้น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว ในอำเภอเมืองเชียงใหม่

ชื่อผู้เชียน

นายนิติชัย ดาวบุตร

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาชาวิชาสถิติประยุกต์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์:

รองศาสตราจารย์ รัชนี ตียพันธ์ ประธานกรรมการ อาจารย์ พุฒิพงษ์ พุกกะมาน กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อันธิกา สูปริยศิลป์ กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ที่ตัดสินใจเลือกใช้น้ำมันเบนซินไร้ สารตะกั่ว และ สร้างแบบจำลองการใช้น้ำมันเบนซิน ตลอดจน ปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วไปในการใช้ น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบ ถามและการสัมภาษณ์ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2537 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ได้ข้อมูล ลักษณะการใช้น้ำมันในปัจจุบันประกอบด้วย ผู้ใช้น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว 168 ราย และ ไม่ใช้ น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว 147 ราย รวมทั้งหมด 315 ราย ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ 69.5 เป็นผู้ที่ เคยใช้และกำลังใช้น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว โดยเหตุผลที่ใช้เพราะไม่อยากให้เกิดมลภาวะที่เป็น พิษต่ออากาศและสิ่งแวดล้อม สำหรับที่เหลืออีกร้อยละ 30.5 นั้นเป็นผู้ที่ไม่เคยใช้น้ำมันเบนซินไร้ สารตะกั่วเลย ส่วนเหตุผลที่ไม่ใช้เพราะไม่แน่ใจในคุณภาพน้ำมัน

จากการวิเคราะห์ด้วยค่า ไคสแควร์ และ ไคสแควร์รวม พบว่า ปัจจัยทั้ง 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยต้านรถยนต์ ปัจจัยด้านพฤติกรรม และ ตัวแปรอิสระชองทั้ง 3 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับลักษณะการใช้น้ำมันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อนำตัวแปรอิสระเหล่านี้มาสร้างแบบจำลอง โดยวิธีการถดถอยโลจิสดิกแบบเป็นชั้นตอน พบว่าปัจจัยทั้ง 3 กลุ่มนี้มีผลต่อแบบจำลองลักษณะการ ใช้น้ำมันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล 6 ตัวแปรคือ เพศ ระดับการศึกษา เชตที่อยู่อาศัย ตำแหน่งหน้าที่การงาน และ การมีเงินเก็บ ปัจจัยด้านรถยนต์ 3 ตัวแปรคือ ระบบ การจ่ายน้ำมันของเครื่องยนต์ การครอบครองรถยนต์ในปัจจุบัน และ จุดประสงค์ที่ชื้อรถยนต์คันนี้ มาใช้ ปัจจัยด้านพฤติกรรม 8 ตัวแปรคือ การเปลี่ยนแปลงการใช้น้ำมันเมื่อน้ำมันอีกชนิดมีราคา ถูกกว่า การเปลี่ยนแปลงการใช้น้ำมันในอนาคต ความรู้สึกเกี่ยวกับข่าวลือ การดูแลรักษารถยนต์ ในปัจจุบัน ความรู้สึกสนใจที่จะใช้น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว เมื่อทราบว่ามีการจำหน่าย ความคิด เห็นที่รัฐบาลจะบังคับรถยนต์ทุกคันให้ใช้แต่น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว ความรู้ในด้านเครื่องยนต์ และ การแก้ปัญหาเมื่อรถยนต์ชัดช้อง เมื่อนำตัวแปรอิสระเหล่านี้มาพยากรณ์กลุ่มผู้ใช้น้ำมันเบนซิน ไร้สารตะกั่ว สามารถจำแนกกลุ่มลักษณะการใช้น้ำมันได้อย่างถูกต้องร้อยละ 96.60 ซึ่งแบบ จำลองที่ได้นี้ถือว่าเป็นแบบจำลองที่ดีที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

40 MAI

Research Title

Statistical Analysis of the Unleaded Gasoline Usage at Amphoe Muang Chiang Mai

Author

Mr. Nitichai Dowboot

M.S.

Applied Statistics

Examining Committee:

Assoc. Prof. Rajanee Tiyapun Chairman
Lecturer Puttipong Pookkamana Member
Assist. Prof. Anthika Supriyasilp Member

Abstract

The purpose of this research was to study factors that effect the unleaded gasoline usage ,another purpose was to construct gasoline usage model and the problems of unleaded gasoline usage in Amphoe Muang Chiang Mai. Data was collected by questionnaire and directly interview user on March, 1994, by using Accidental Sampling. Sample sizes were 315 cases, devided in 2 groups of user. They were 147 cases of leaded gasoline user and 168 cases of unleaded gasoline user. From this sample, 69.5% used to use and now using unleaded gasoline because they would not cause air pollution and bad environment, for 30.5% had never used unleaded gasoline because they did not trust in gasoline quality.

The result of statistical analysis was proceeded by Chi-Square and Pooled Chi-Square indicated that personal factor, vehicle factor behavior factor and the independent variables of these factors effected significantly to gasoline usage. When using these independent variables to construct model , the result from the Stepwise Logistic factors Regression Analysis indicated that these effected significantly to gasoline usage model, 5 independent variables of personal factor were: sex, education, residence, working position and savings ,3 independent variables of vehicle factor were : car fuel system, car ownership and the purpose to buy the cars, 8 independent variables of behavior factor were: gasoline usage changing when another kind of gasoline cheaper, gasoline usage changing in the future, opinion to bad news, car maintaining, interested in using unleaded gasoline when heard of promoting, opinion of government force user to use only unleaded gasoline, car engine knowledge and solving car damaged. These independent variables predicted character of gasoline usage 96.60 % accuracy and this model is the best for this research.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved